11. Bezpečnost informačního systému

Pojmem **bezpečnost informačního systému** se pro potřeby tohoto šetření rozumí měření, kontrola a operace aplikované na informační systémy (dále IS) za účelem zajištění integrity, spolehlivosti, dostupnosti a důvěrnosti dat a systémů.

Hacking je činnost zaměřená na narušování počítačové bezpečnosti z různých důvodů (např. ze škodolibosti nebo k osobnímu prospěchu). Hackeři jsou osoby pronikající do zabezpečených sítí s úmyslem poškozovat data nebo vyřazovat sítě z provozu pro ostatní uživatele.

Pharming, Phishing jsou podvodné techniky používané k získávání citlivých údajů od obětí útoku. Principem pharmingu je napadení DNS a přepsání IP adresy, čímž dochází k přesměrování klienta na falešné webové stránky představující portál internetového bankovnictví. Tyto stránky jsou obvykle k nerozeznání od skutečných stránek banky. Cílem phishingu je získávání citlivých údajů (hesel, čísel kreditních karet apod.) prostřednictvím elektronické komunikace.

Denial of service znamená techniku útoku na internetové služby nebo stránky, při níž dochází k přehlcení serverů požadavky a následnému zhroucení, omezení funkčnosti či nedostupnosti služeb ostatním uživatelům.

Hlavní zjištění

- Formálně definovanou bezpečnostní politiku IS měla v České republice v lednu 2015 třetina podniků s deseti a více zaměstnanci. Vlastní bezpečnostní politiku mají stanovenou mnohem častěji velké podniky s 250 a více zaměstnanci (tři čtvrtiny z nich) než malé podniky (26 %). Bezpečnostní politiku měly vymezenou všechny velké podniky působící v oblastech Peněžnictví a pojišťovnictví, Telekomunikační činnosti a Ubytování. Vlastní bezpečnostní politika IS byla nejméně častá v podnicích v oboru Stravování a pohostinství či Maloobchodu (kromě motorových vozidel).
- Bezpečnostní politika IS pokrývá u necelé třetiny českých podniků (jedná se o více než 90 % těch, jež mají definovanou bezpečnostní politiku) rizika spojená se zničením či poškození dat v důsledku fyzického napadení popř. nečekaných událostí (živelná pohroma, požár, krádež, apod.).
- O něco více než čtvrtina podniků (resp. více než 80 % podniků s vlastní bezpečnostní politikou IS) je díky bezpečnostním pravidlům chráněna před riziky prozrazení důvěrných dat.
- Bezpečnostní politika IS pokrývá u čtvrtiny českých podniků (u více než dvou třetin podniků, s definovanou bezpečnostní politikou) rizika znepřístupnění služeb systému z důvodu vnějšího útoku („Denial of service attack“).
- Před fyzickým útokem, vniknutím do systému (hacking, pharming, phishing atd.) a násilném získání důvěrných firemních dat, před vnějším útokem, kdy je systém úmyslně zahlcen požadavky a neschopen plnit svou funkci, jsou nejčastěji chráněny informační systémy podniků působících v oblasti IT a podniky z odvětví Peněžnictví a pojišťovnictví.
- Poslední nastavení případně redefinování bezpečnostní politiky ICT došlo u tří čtvrtin českých podniků v uplynulých 12 měsících. U necelé pětiny podniků před více než rokem ale před méně než 2 lety. Desetina podniků má bezpečnostní politiku starší než dva roky.

Graf 11.1: Termín poslední revize/definování bezpečnostní politiky ICT v podnicích ČR*

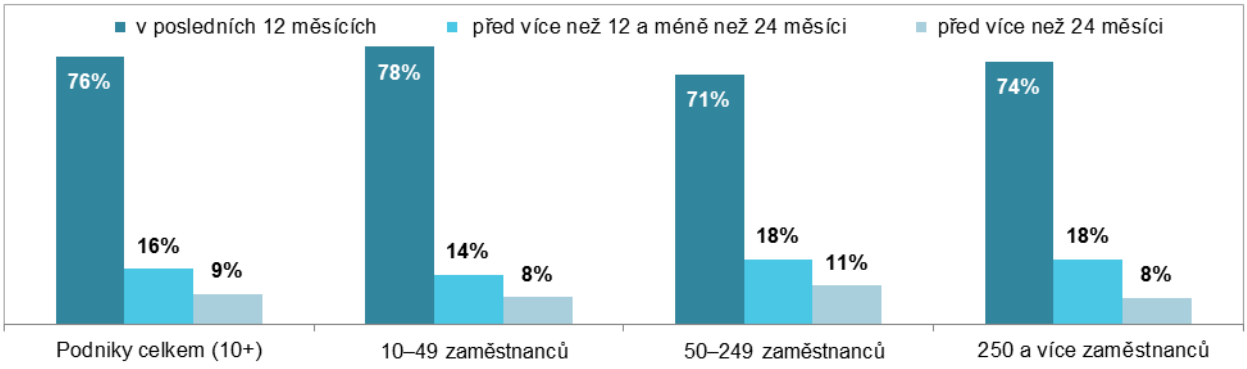

**podíl na celkovém počtu podniků s definovanou bezpečnostní politikou informačního systému (v %)*

Tab. 11.1: Podniky s definovanou bezpečnostní politikou informačního systému, leden 2015

	Celkem	Bezpečnostní potitika pokrývá rizika			Podniky, u nichž byla bezpečnostní politika IS revidována/definována		
		zničení či poškození dat	prozrazení důvěrných dat	vnějšího útoku do IS	v posledním roce	v posledních 12 až 24 měsících	před více než 2 roky
		podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (%)			podíl na celkovém počtu podniků s definovanou bezpeč.politikou v dané velikostní a odvětvové skupině (%)		
Podniky celkem (10+)	**33,4**	**30,3**	**27,5**	**22,5**	**75,6**	**15,7**	**8,7**
Velikost podniku							
10–49 zaměstnanců	26,2	23,0	21,3	16,8	78,3	14,0	7,7
50–249 zaměstnanců	56,0	52,8	47,1	40,3	70,6	18,4	11,0
250 a více zaměstnanců	74,7	71,9	60,1	54,0	74,2	18,3	7,5
Odvětví (ekonomická činnost)							
Zpracovatelský průmysl	33,6	30,9	25,6	19,6	70,0	18,1	11,9
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	39,7	39,7	34,3	27,9	78,6	14,5	7,0
Stavebnictví	23,8	20,1	20,6	17,8	82,0	8,1	9,9
Obchod; opravy motorových vozidel	33,6	29,0	28,0	23,9	75,2	17,5	7,3
Doprava a skladování	23,0	20,8	16,2	15,0	69,6	19,9	10,5
Ubytování, stravování a pohostinství	17,1	15,7	15,4	12,5	77,0	14,6	8,3
Informační a komunikační činnosti	68,7	65,9	61,2	52,7	78,2	14,8	7,0
Peněžnictví a pojišťovnictví	77,6	69,7	64,4	60,3	82,6	14,3	3,1
Činnosti v oblasti nemovitostí	35,2	32,9	28,5	26,1	72,5	21,3	6,2
Profesní, vědecké a technické činn.	47,0	43,5	40,1	30,5	81,9	10,8	7,3
Administrativní a podpůrné činnosti	35,5	32,9	32,6	24,8	87,2	11,6	1,2

Graf 11.2: Podniky* s formálně definovanou bezpečnostní politikou informačního systému

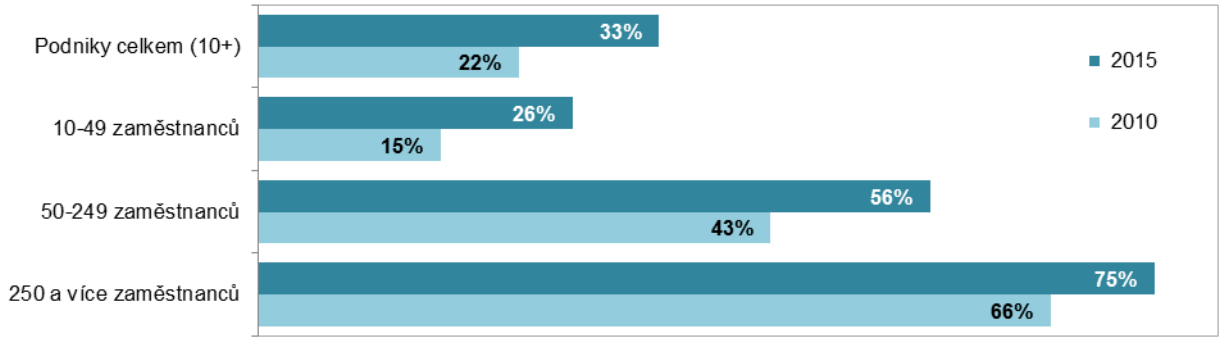

Graf 11.3: Podniky*, jejichž bezpečnostní politika pokrývá následující rizika:

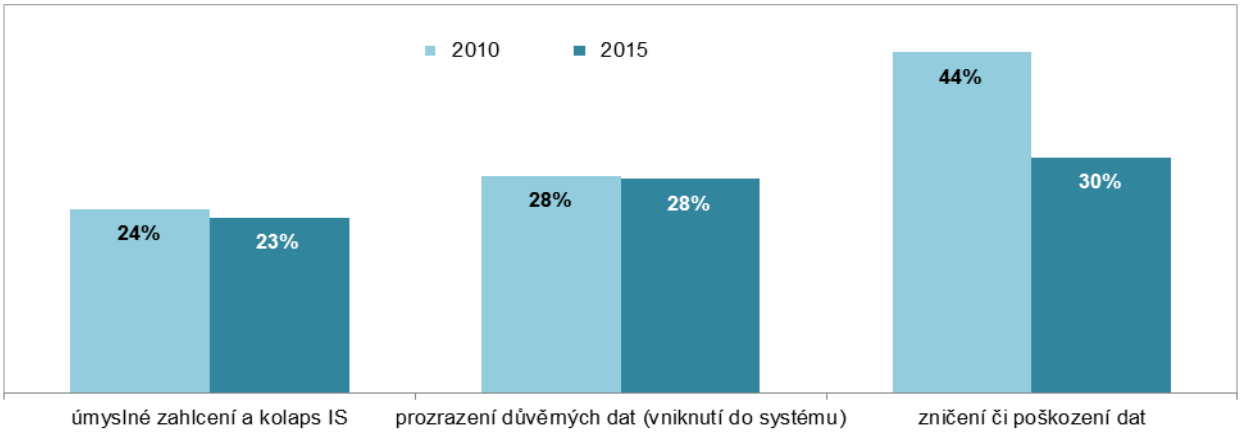

**podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)*

Zdroj: Český statistický úřad 2015